

Innst. 313 S

(2011–2012)

Innstilling til Stortinget fra finanskomiteen

Dokument 8:89 S (2011–2012)

Innstilling fra finanskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Christian Tybring-Gjedde, Ketil Solvik-Olsen, Kenneth Svendsen og Jørund Rytman om informasjon til hver enkelt skattyter om hva skattepengene brukes til

Til Stortinget

Sammendrag

I dokumentet ble følgende forslag fremmet 28. mars 2012:

«Stortinget ber regjeringen iverksette en ordning der hver enkelt skattebetaler blir informert om hvordan myndighetene bruker pengene skattebetalerne har betalt inn.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse og begrunnelse for forslaget.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Gunvor Eldegard, Irene Johansen, Gerd Janne Kristoffersen, lederen Torgeir Micaelsen, Torfinn Opheim, Knut Storberget og Dag Ole Teigen, fra Fremskrittspartiet, Jørund Rytman, Ketil Solvik-Olsen, Kenneth Svendsen og Christian Tybring-Gjedde, fra Høyre, Gunnar Gundersen, Arve Kambe og Jan Tore Sanner, fra Sosialistisk Venstreparti, Geir-Ketil Hansen, fra Senterpartiet, Per Olaf Lundteigen,

fra Kristelig Folkeparti, Hans Olav Syversen, og fra Venstre, Borghild Tenden, viser til at finansministeren har uttalt seg om forslaget i brev av 27. april 2012 til finanskomiteen. Brevet følger som vedlegg til denne innstillingen.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, er enig med forslagsstillerne i at det er viktig at skattyteren forstår og vet hva skattepengene brukes til. Statsbudsjettet er vanskelig tilgjengelig informasjon for mange, og en enkel framstilling som kunne gi alle en pålitelig og enkel innsikt i hva hver enkelts bidrag til statskassen brukes til, ville være positivt. Informasjon tilknyttet skatteavregningene er åpenbart en mulighet, fordi det da sendes ut informasjon til alle skattytere uansett.

Flertallet ser imidlertid også betydelige utfordringer i å få dette til. Statens inntekter består ikke bare av personlige skatter og avgifter. For Norge er for eksempel de store inntektene fra oljesektoren helt sentrale for statens sterke finansielle stilling. Det er ikke en direkte kobling mellom de skatter og avgifter som betales og det tilbudet den norske stat kan opprettholde. Flertallet mener imidlertid at det også ville være både nyttig og riktig å få dette synliggjort overfor den enkelte. Det er også viktig å minne om at undersøkelser viser at mange skattytere ikke fullt ut skjønner den informasjon de i dag får. Flertallet ser det som viktig at ny informasjon i framtiden ikke må gi som resultat at skatteavregningene blir vanskeligere tilgjengelig for den enkelte.

Flertallet merker seg finansministerens positive grunnholdning til å se på hvordan enkel informasjon om hva skattepengene brukes til, kan utformes. Flertallet avventer departementets vurderinger og ser fram til at disse vil bli presentert for Stortinget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er glad for at flertallet i komiteen stiller seg delvis positiv til forslaget om å distribuere informasjon til hver enkelt skattyter om hva skattepengene brukes til. Disse medlemmer registrerer samtidig at finansministeren, i sitt svarbrev til komiteen, ikke er fremmed for å innføre en praksis hvor skattyterne blir informert om hvordan skatteinntektene brukes. Disse medlemmer registrerer samtidig at finansministeren forsøker å problematisere forslaget, og at han påpeker alle vanskeligheter som vil måtte avklares før eventuell implementering. Disse medlemmer har naturligvis forståelse for at Finansdepartementet må avklare alle forhold rundt en slik distribusjon.

Disse medlemmer understreker at oversikten over statens bruk av penger må være komplett, og såpass detaljert at skattebetalerne kan gjøre seg opp en mening om hvorvidt skattepengene brukes iht. regjeringens løfter og sånn sett ansvarliggjør regjeringen for den økonomiske politikken som føres. Det vil være naturlig å presentere en slik oversikt parallelt med fjorårets oversikt, slik at skattebetalerne lett

kan se hvordan regjeringen har valgt å prioritere fra et år til et annet.

Disse medlemmer forutsetter samtidig at utarbeidelse av slik oversikt ikke gir grunnlag for flere ansatte i noen av de offentlige finansinstitusjonene.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rår Stortinget til å gjøre slikt

v e d t a k :

Dokument 8:89 S (2011–2012) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Christian Tybring-Gjedde, Ketil Solvik-Olsen, Kenneth Svendsen og Jørund Rytman om informasjon til hver enkelt skattyter om hva skattepengene brukes til – vedlegges protokollen.

Oslo, i finanskomiteen, den 22. mai 2012

Torgeir Micaelsen

leder

Gunnar Gundersen

ordfører

Vedlegg**Brev fra Finansdepartementet v/statsråden til finanskomiteen, datert 27. april 2012****Dokument 8:89 S (2011-2012) Representantforslag om informasjon til hver enkelt skattyter om hva skattepengene brukes til**

Jeg viser til brev 17. april 2012 fra Stortingets finanskomité hvor det bes om uttalelse vedrørende Dokument 8:89 S (2011-2012) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Christian Tybring-Gjedde, Ketil Solvik-Olsen, Kenneth Svendsen og Jørund Rytman. Temaet er informasjon til hver enkelt skattyter om hva skattepengene brukes til.

Representantene fremmer i ovennevnte dokument følgende forslag:

Stortinget ber regjeringen iverksette en ordning der hver enkelt skattebetaler blir informert om hvordan myndighetene bruker pengene skattebetalerne har betalt inn.

Som begrunnelse for forslaget heter det bl.a.: *”En større bevissthet rundt hva pengene brukes til vil skape en bedre debatt om offentlig pengebruk, og om man opplever at man får de tjenestene man er med på å finansiere. Informasjonen er riktignok allerede tilgjengelig i statsbudsjettets dokumenter, men dette er vanskelig tilgjengelig for mange personer. En enklere presentasjon i form av brev til skattyterne vil trolig øke befolkningens interesse og kanskje trigge nysgjerrigheten til å studere hele eller deler av statsbudsjettet nærmere.”*

Videre er det vist til at slik informasjon bør *”presenteres hensiktsmessig både i et kakediagram og som en liste der det ved kronebeløp vises hvor mye av skatten man betaler som går til hvert formål. Informasjonen kan komme i forbindelse med første skatteberegning og eventuelt skatteoppgjøret.”*

I det følgende gis en nærmere vurdering av forslaget:

Jeg støtter på generelt grunnlag ønsket om å tilrettelegge for økt bevissthet i samfunnet om hva offentlige midler brukes til, herunder at det kan vurderes å innføre en ordning hvor skattebetalerne blir

informert om hvordan myndighetene bruker pengene som utlignes i skatteoppgjørene.

Jeg ser også nytten av at Skatteetaten kan bistå i å formidle slik folkeopplysning, ev. i forbindelse med skatteoppgjøret. Det er imidlertid flere kompliserende forhold som må vurderes i en slik sammenheng. Blant annet vil det være svært komplisert å legge inn individuelle forutsetninger eller data i en slik presentasjon. Mindre komplisert vil det være å utstyre skatteoppgjøret med et generelt ”kakediagram” som, likt for alle, gir en prosentvis inndeling av offentlige utgifter på ulike, store utgiftskategorier.

Det er ingen direkte kobling mellom hva som betales i skatt av den enkelte og fordelingen av offentlige utgifter. Skatteoppgjørene for personlig skattepliktige omfatter inntektsskatt til kommune, fylkeskommune og stat, formuesskatt til kommune og stat, og medlemsavgift til folketrygden. Disse skattene omfatter om lag 40 pst. av alle skatter og avgifter. Resten gjelder store beløp i petroleumsskatt, annen selskapsskatt, merverdiavgift, arbeidsgiveravgift, særavgifter mv. Dette reiser flere spørsmål rundt avgrensinger for informasjonsgrunnlaget, og det blir fort uoversiktlig og komplisert. En rekke skjønsmessige avgrensninger vil være nødvendig og må vurderes nærmere.

Det må også tas i betraktning at prosessene med å utarbeide skatteoppgjør er kompliserte og tidkrevende. Innføringen av nye elementer vil komplisere disse ytterligere og kan skape økt tidspress. Det må derfor vurderes nærmere om slik informasjon til skattyterne mest hensiktsmessig bør inngå i skatteoppgjøret, eller om det heller bør formidles gjennom andre kanaler.

Det er med andre ord flere forhold som må vurderes nærmere før jeg kan ta endelig stilling til representantenes forslag. Jeg anbefaler at Stortinget stiller seg positiv til ideen om informasjonstiltak om bruken av skattepengene, men ikke ennå tar standpunkt til iverksetting av noe konkret opplegg. I stedet bør Finansdepartementet i samarbeid med Skattedirektoratet først vurdere ulike praktiske løsninger, som Stortinget så orienteres om.

